

קצח א מיי פ"ה מהל'
ע"ז הל' א סמג
לאוין כו:
קצח ב מיי שם הל' ג
ספ"ח מהלכות
סנהדרין הל' ה:
ג ר מיי פ"ה מהל' ע"ז
הלכה ז:
רא ד מיי שם הל' ג:
רב ה מיי שם הל' ז:
רב ד מיי שם הל' א ז:
רב ד מיי שם פ"ד הלכה
א סמג לאוין כג:
רה ח ט מיי שם פ"ח
הלכה טו סמג לאוין
בא:

רבינא אמר בו', פ"ה הקונטרס
ול"ג אמר רבינא דלחי
ורב פפא לא פליגי ואין זו שיטת הש"ס
ור"מ מפרש דרבינא משני כולה ממני
דהמסית זה הדיוט דמשמע הדיוט ולא
נביא נמי זו אף זו קתני דמתן כפיפא
המסית את ההדיוט דמשמע כל מי
שמסית אפילו נביא ורב פפא לא לא
הדיוט דמתן דקתני המסית את
ההדיוט דמתן למימר אפילו נביא:
וכי

והוא אומר לו היאך נגיה את אלהינו שבשמים ונלך ונעבוד עצים ואבנים
אם חוזר בו הרי זה מוטב ואם אמר כך היא חובתנו כך יפה לנו העומדין
מאחורי הגדר מביאין אותו וסוקלין אותו כ"ה האומר אעבוד אלך
ואעבוד נלך ונעבוד אזהב אלך ואזהב נלך ונזבח אקטיר אלך ואקטיר
נלך ונקטיר אנשך אלך ואנשך נלך וננסך אשתחווה אלך ואשתחווה נלך
ונשתחווה: **ג' ה' המסית** זה הדיוט טעמא דהדיוט הא נביא בחנק והמסית
את ההדיוט טעמא דיהודי הא רבים בחנק מתני' מני ר"יש היא דתניא
ר"ש אמר בחנק אימא ספא המדיח זה האומר נלך ונעבוד עבודת כוכבים ואמר
רב יהודה אמר רב מדיחי עיר הנדחת שנו אתאין לרבנן רישא ר"ש וסיפא רבנן
רבינא אמר כולה רבנן היא ולא זו אף זו קתני רב פפא אמר כי קתני
מסית זה הדיוט להכמנה דתניא ושאר כל חייבי מיתות שבתורה אין
מכבינין עליהן חוץ מזה כיצד עושין לו מדליקין לו את הנר בבית הפנימי
ומושיבין לו עדים בבית החיצון כדי שיהיו הן רואין אותו ושומעין את קולו
והוא אינו רואה אותן והלה אומר לו אמור מה שאמרת לי ביחוד והוא אומר
לו והלה אומר לו היאך נגיה את אלהינו שבשמים ונעבוד עבודת כוכבים
אם חוזר בו מוטב ואם אמר כך היא חובתנו וכך יפה לנו העדים ששומעין
מבחוץ מביאין אותו לבית דין וסוקלין אותו: וכן עשו לבן סטרא בלוד
ותלאוהו בערב הפסח: בן סטרא בן פנדירא הוא אמר רב סטרא בעל סטרא בעל
פנדירא בעל פפוס בן יהודה הוא אלא אימא אמו סטרא אמו מרים מגדלא נשיא
הואי כדאמרי בפומבדיתא סתת דא מבעלה: מתני' המדיח זה האומר
נלך ונעבוד עבודת כוכבים המכשף העושה מעשה חייב ולא האוחז את
העינים ר"ע אומר משום ר' יהושע שנים לוקמין קשואין אחד לוקט פטור ואחד
לוקט חייב העושה מעשה חייב האוחז את העינים פטור: ג' אמר רב
יהודה אמר רב מדיחי עיר הנדחת שנו כאן: המכשף זה העושה מעשה וכו':
תנו רבנן מכשפה אחד האיש ואחד האשה א"כ מה ת"ל מכשפה מפני שרוב
נשים מצויות בכשפים מיתתן במה רבי יוסי הגלילי אומר נאמר כאן מכשפה
לא תחיה ונאמר להלן לא תחיה כל נשמה מה להלן בסוף אף כאן
בסוף ר' עקיבא אומר נאמר כאן מכשפה לא תחיה ונאמר להלן לא תחיה
אם איש לא יחיה מה להלן ב"בסקילה אף כאן בסקילה אמר לו ר' יוסי אני
דנתי לא תחיה מלא תחיה ואתה דנת לא תחיה מלא יחיה אמר לו רבי
עקיבא אני דנתי ישראל מישראל שריבה בהן הכתוב מיתות הרבה
ואתה דנת ישראל מעובדי כוכבים שלא ריבה בהן הכתוב אלא
מיתה

סימנא בעלמא: מתני' המסית זה הדיוט
והמסית את ההדיוט אמר יש יראה במקום
פלוני כך אוכלת כך שותה כך משיבה כך
מריעה יכל חייבי מיתות שבתורה אין
מכבינין עליהם חוץ מזה אמר לשנים ב"הן
עדיו ומביאין אותו לב"ד וסוקלין אותו
אמר לאחד הוא אומר יש לי חבירים רוצים
בכך אם היה ערום ואינו יכול לדבר בפניהם
המכבינין לו עדים אחורי הגדר והוא אומר
לו אמור מה שאמרת ביחוד והלה אומר לו

זה הדיוט שהסית אלו בסקילה אלא בחנק כדמפרש בגמרא: **המסית את ההדיוט**
כגון עיר הנדחת בחנק כדמפרש בגמרא והא ליכא למידק אלא בחנק דלא מזנין חוץ מזה
ההדיוט אלא מזנינו חלוץ זימן ההוא יומת ומיתה
או חולל המלומד הוא יומת ומיתה
האלמורה בתורה סתם (ח) אינה אלא
חנק: **אמר לשנים**, יחד הן עלמין
נעשו עדים ואין לריכין להתרות זו
כשאר חייבי מיתות אלא מביאין אותו
לבית דין דכתיב (שם) לא תמול ולא
תספה עליו: **אמר לאחד הוא אומר**
יש לי חברים רוצים בכך, הניסת
רתיך להשניו יש לי חברים רוצים בכך
לא ולמור לי צפניהם: **ואם היא**
המסית ערום ואינו יכול לדבר
צפניהם, כלומר אומר איני יכול
לפרסם הדבר מפני יראת כ"ד:
מכבינין לו, דמתרגמינן וארבו לו וכמין
ליה (דברים יט). מעמידין ליה מארצין
אחורי הגדר לשמוע דבריו: **ביחוד**,
כלומר אין איש עכשיו עמנו ויכול
אתה לומר מה שאמרת לי: **האומר**
אעבוד וכו', נאחת מכל הלשונות
הללו הוי מסית וחייב: **ג' ה' הא**
נביא, אם מסית זה נביא שהיה
מתנבא בשם הקב"ה לעבוד עבודת
כוכבים: **טעמא**, למסית את ההדיוט
כלומר את היחיד הא אם מסית את
הרבים כגון אנשי עיר הנדחת לאו
בסקילה הוא אלא בחנק דהא ליכא
למידק דהא דקתני והמסית את
ההדיוט למעוטי מסית את הנביא
קאמר דלא אשכחן תנא דמפלגי בין
מסית את הנביא למסית את ההדיוט
אבל בין נביא המסית להדיוט המסית
אשכחן חלוץ כדמפרש ואיל: **טעמא**
דר"ש ורבנן מפרש כאלו הן המנקהין:
מדיחי עיר הנדחת שנו, נמשנתנו
זאת ואשמועינן סיפא דמדיח דרישא
במדיח עיר הנדחת קאמר וה"ק המדיח
דמתן לעיל (דף ג'.) בדיי נסקלין זה
האומר לרבים נלך ונעבוד עבודת
כוכבים: **רבינא אמר גרס**, ולא גרסי'
אמר רבינא דלחי ורב פפא לא פליגי
אלא מר מתרין חדא ומר מתרין
חדא ולא פליגי דהא דנתי מילי
אוקמינא לרישא כר"ש ואתו הנך
אמוראי לתרוצה כרבנן. והכי פירושה
רבינא תרצה לחדא ואמר רישא נמי
רבנן והמסית את ההדיוט לאו למעוטי
מסית את הרבים אתה אלא תרוייהו
תנא ליה תנא רישא מסית את היחיד
והדר תנא סיפא המדיח זה האומר
לרבים נלך ונעבוד עבודת כוכבים:
ולא זו אף זו קתני, כלומר אי קשיא
לך ליתני מסית את הרבים ולא ליתני

סימנא בעלמא. ובתחילת שום דבר הכתוב מדבר דמתחלת חלול מיהא הוה: **מתני' המסית זה הדיוט**. מסית דמשמע זה הדיוט. הוא דבסקילה אלא בחנק מסית את הרבים
כגון עיר הנדחת בחנק כדמפרש בגמרא והא ליכא למידק אלא בחנק דלא מזנין חוץ מזה ההדיוט אלא מזנינו חלוץ זימן ההוא יומת ומיתה
או חולל המלומד הוא יומת ומיתה
האלמורה בתורה סתם (ח) אינה אלא
חנק: **אמר לשנים**, יחד הן עלמין
נעשו עדים ואין לריכין להתרות זו
כשאר חייבי מיתות אלא מביאין אותו
לבית דין דכתיב (שם) לא תמול ולא
תספה עליו: **אמר לאחד הוא אומר**
יש לי חברים רוצים בכך, הניסת
רתיך להשניו יש לי חברים רוצים בכך
לא ולמור לי צפניהם: **ואם היא**
המסית ערום ואינו יכול לדבר
צפניהם, כלומר אומר איני יכול
לפרסם הדבר מפני יראת כ"ד:
מכבינין לו, דמתרגמינן וארבו לו וכמין
ליה (דברים יט). מעמידין ליה מארצין
אחורי הגדר לשמוע דבריו: **ביחוד**,
כלומר אין איש עכשיו עמנו ויכול
אתה לומר מה שאמרת לי: **האומר**
אעבוד וכו', נאחת מכל הלשונות
הללו הוי מסית וחייב: **ג' ה' הא**
נביא, אם מסית זה נביא שהיה
מתנבא בשם הקב"ה לעבוד עבודת
כוכבים: **טעמא**, למסית את ההדיוט
כלומר את היחיד הא אם מסית את
הרבים כגון אנשי עיר הנדחת לאו
בסקילה הוא אלא בחנק דהא ליכא
למידק דהא דקתני והמסית את
ההדיוט למעוטי מסית את הנביא
קאמר דלא אשכחן תנא דמפלגי בין
מסית את הנביא למסית את ההדיוט
אבל בין נביא המסית להדיוט המסית
אשכחן חלוץ כדמפרש ואיל: **טעמא**
דר"ש ורבנן מפרש כאלו הן המנקהין:
מדיחי עיר הנדחת שנו, נמשנתנו
זאת ואשמועינן סיפא דמדיח דרישא
במדיח עיר הנדחת קאמר וה"ק המדיח
דמתן לעיל (דף ג'.) בדיי נסקלין זה
האומר לרבים נלך ונעבוד עבודת
כוכבים: **רבינא אמר גרס**, ולא גרסי'
אמר רבינא דלחי ורב פפא לא פליגי
אלא מר מתרין חדא ומר מתרין
חדא ולא פליגי דהא דנתי מילי
אוקמינא לרישא כר"ש ואתו הנך
אמוראי לתרוצה כרבנן. והכי פירושה
רבינא תרצה לחדא ואמר רישא נמי
רבנן והמסית את ההדיוט לאו למעוטי
מסית את הרבים אתה אלא תרוייהו
תנא ליה תנא רישא מסית את היחיד
והדר תנא סיפא המדיח זה האומר
לרבים נלך ונעבוד עבודת כוכבים:
ולא זו אף זו קתני, כלומר אי קשיא
לך ליתני מסית את הרבים ולא ליתני

תורה אור השלם
1. מבקשה לא לתתיה:
שמות כב ו'
2. רק מערי העמים
האלה אשר ה' אלהיך
נתן לך נחלה לא תתחיה
כל נשמה: דברים כ טז
3. לא תגע ביד פי סקול
יסקל או ידח יירה אם
בזמה אם איש לא ידח
במשך היבל הפה יעלו
שמות יט י'
מוסף רש"י
האומר אעבוד. משנה
הסיוטו ונתנלה חייב
מיתה. דבקף לן לקמן מלא
מחנה ולא משמע, הא אבה
ושמ חייב מר (עיר א.)
אלך ואעבוד. שמואל
הליכה אע"ג דליכא למימר
אליהו הכר ביה (שם). נלך
ונעבוד. א"ע"ש סבל עמנו
עם אחרי, דליכא למימר
הני אחרי לא חזי ואיזה
נמי לא חזי (שם). נביא
שהדיוט. שמתנבא בשם
הקב"ה לעבוד עבודת
כוכבים (לקמן פס').

מסית את היחיד דהא פשיטא דכליהו מודו זה דבסקילה אורחא לתנא למתני הכי תנא מילתא דרישא דפשיטא ליה והדר תנא רבותא ולא זו
דמסית יחיד בצדק בסקילה אלא אף זו דמסית רבים בסקילה ודלא כר' שמעון. ורב פפא אתא אף לתרוצי לקתני המסית זה הדיוט לאו למעוטי
נביא המסית קתני אלא כל המסיתים קרי הדיוטות משום הכמנה כלומר מסית הדיוט ושוטה הוא ומדת הקלין נוהג בו שמקלין
בחייו שאלו חייבי מיתות לריכין המתרה וזה נהרג בהכמנה: **צנים פנימי**, בחדרי חדרים לפי שהוא ירא לדבר בגלוי: **הן רואין**
אוחז, לכור הכר שעמו דאי לא מני מני חזו ליה לא מני מסהדי עליה לחיוביה קטלא ואע"ג דשמעי קליה דמני למימר לא
הואי אנא: **ושומעין קולו**, שהוא אומר דברי הסתה: **בן סטרא**, בעל אמו סטרא שמו: **ספס דא**, על שם
שזינתה קרי לה הכי: **מתני' המדיח זה האומר וכו'**, בגמרא מוקים לה צמדית עיר הנדחת:
העושה מעשה, ממש בסקילה: **ולא האוחז את העינים**, מראה לצריות כאלו הוא עושה ואינו עושה כלום: **שנים מלקטין**
קשואין, במכשפות לפנינו אחד מהן לוקט וחייב וחצרו לוקט ופטור: **העושה מעשה**, שהיתה כאן שדה קשואין ולקטה ממנה
בכשפים חייב: **האוחז את העינים**, מראה לנו כאלו התקצלו כולם בזמקוס אחד והקשואין לא זזין ממקומן פטור: **ג' ה' מכשפה**
אחד האיש ואחד האשה, דהא גבי חוב וידעווי דמכשפים הם לא חלק בין איש לאשה דכתיב (ויקרא ט) איש או אשה: **לא תחיה**
כל נשמה, בשבט אומות כתיב: **מה להלן בסוף**, דכתיב בסיחון ועוג ויכהו ישראל לפי חרב (במדבר כא): **מה להלן צפני**:
בסקילה, דכתיב (שמות יט) כי סקול יסקל או ירה יירה: **שריבה בהן הכתוב מיתות הרבה**, ומזנינו צפני שנחמרה בהן סקילה:
מיתה

מיתה